

ReDu

Provedba Programa
izobrazno-informativnih aktivnosti
o gospodarenju otpadom
Grada Dubrovnika

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.

ReDu – informativno-izobraznim aktivnostima do povećanja stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, smanjenja otpada na odlagalištima i povećane svijesti o važnosti gospodarenja komunalnim otpadom

Impresum

Izdavač

Grad Dubrovnik
Dubrovnik, travanj 2019.

Grafičko oblikovanje

PROMO 21

Tisak

KERSCHOFFSET d.o.o.

Naklada

2000 primjeraka

Ova brošura izrađena je u okviru projekta “ReDu – provedba Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom Grada Dubrovnika”.

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Grada Dubrovnika

O PROJEKTU

Kratki opis projekta: projektom "ReDu – provedba Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom Grada Dubrovnika" i provedbom njegovih aktivnosti želi se doprinijeti povećanju stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagališta i izgradnji svijesti građana grada Dubrovnika o važnosti gospodarenja komunalnog otpada. Projekt predviđa niz informativno-izobraznih aktivnosti kojima će se građane grada Dubrovnika, kao glavnu ciljnu skupinu, cjelovito informirati i upoznati s ciljevima gospodarenja otpadom te ih motivirati za njihovo ostvarivanje.

Opći cilj projekta "ReDu": izgradnja svijesti svih ciljnih skupina projekta "ReDu" o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom s ciljem smanjenja količine otpada koji se odlaže na odlagališta [kružno gospodarstvo].

Specifični cilj projekta "ReDu": uspostava održivog sustava informiranja, educiranja i podrške održivom gospodarenju otpadom za zaposlenike ključnih institucija u sustavu razvoja i praćenja razvoja sustava održivog gospodarenja otpadom, građane, turiste i poslovnu javnost uključujući pri tom sva četiri specifična cilja sukladno točki 1.5. Programa izobrazno – informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom, tj. [1] Sprečavanje nastanka otpada, [2] Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, [3] Kućno kompostiranje i [4] Ponovna uporaba predmeta.

POJMOVNIK

BIOOTPAD je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda

KOMPOSTIRANJE je biološka razgradnja biootpada uz prisustvo zraka, pri čemu nastaju ugljikov dioksid, voda, toplina te konačni proizvod kompost [humus]

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali [kao što je papir, plastika, staklo i dr.]

OTPAD je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada važni u svrhu zaštite javnog interesa

PROIZVOĐAČ OTPADA je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad

RECIKLAŽNO DVORIŠTE je prostor namijenjen odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

RECIKLIRANJE je ponovna uporaba otpada u proizvodnom procesu, osim uporabe otpada u energetske svrhe.

SMEĆE je dio otpada koji završi na odlagalištima smeća

ZBRINJAVANJE OTPADA je svaki postupak uporabe i/ili zbrinjavanja otpada propisan Pravilnikom o gospodarenju otpadom

OPORABA OTPADA je postupak obrade otpada radi njegovog korištenja u materijalne i energetske svrhe

ODVOJENO SAKUPLJANJE je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada

SMANJIMO POTROŠNJU I NASTAJANJE OTPADA

Izbjegavajmo stvaranje otpada. Kupujmo stvari koje su nam potrebne

- Kod odlaska u trgovine upotrebljavajmo platnene vrećice koje su dugotrajnije i ekološki prihvatljivije
- Upotrebljavajmo proizvode koji su u povratnoj ambalaži ili koji su ponovo iskoristivi
- Poklonimo drugima stvari koje više ne želimo, umjesto da ih bacimo
- Prilikom kvara nekog uređaja, pokušajmo ga popraviti prije nego li ga bacimo
- Upotrebljavajmo posude od stakla koje je moguće oprati, a ne plastične posude koje se bacaju
- Smanjimo količinu otpadnog papira tako da ispisujemo obostrano
- Odvojeno sakupljajmo otpad
- Kompostirajmo biootpad

SPRIJEČIMO NASTANAK OTPADA

Kupujemo proizvode
u RINFUZI

Biramo VEĆE PAKIRANJE
umjesto nekoliko manjih

Koristimo PUNJIVE
baterije

Koristimo PLATNENE
vrećice

PONOVNO UPOTRIJEBIMO PREDMETE

Pronađite stvarima
NOVU namjenu

POPRAVIMO što je
neispravno

OBNOVIMO stari
namještaj

ZABAVIMO se

ŠTO SVE ODVAJAMO

- glomazni otpad
- ambalaža od kartona, plastike metala i stakla
- plastika
- papir i karton
- staklo
- metali
- tekstil i obuća
- električna i elektronička oprema
- jestiva ulja i masti
- boje i lakovi
- deterdženti
- lijekovi
- akumulatori i baterije
- toneri
- gume
- opasni otpad
- građevinski otpad

OTPAD NIJE SMEĆE

To su sve stvari ili predmeti koje se odvojenim sakupljanjem mogu više puta iskoristi kao sirovine za proizvodnju novih proizvoda te na taj način smanjiti gomilanje otpada na odlagalištima, štititi ljudsko zdravlje i okoliš i uštediti energija.

ZAŠTO ODVAJATI OTPAD

Čovjek je jedino biće na Zemlji koje stvara otpad. Prosječno godišnje proizvede 404 kilograma otpada.

GDJE ODLOŽITI ODVOJENO PRIKUPLJENI OTPAD

JAVNE POVRŠINE
- u plave, žute i zelene spremnike
RECIKLAŽNA DVORIŠTA

ZA DOBITI

1 TONU PAPIRA
POTREBNA SU

24
STABLA

200000
LITARA VODE

1 TONA RECIKLIRANOG
PAPIRA SAČUVA

17
STABALA

84%

KUĆNOG OTPADA
MOŽE SE
RECIKLIRATI

za razgradnju odjeće potrebno je

6
MJESECI

za razgradnju plastične vrećice potrebno je

500
GODINA

za razgradnju metalne konzerve potrebno je

500
GODINA

PAPIR

- NOVINSKI I UREDSKI PAPIR
- ČASOPISI
- KATALOZI
- PROSPEKTI
- BILJEŽNICE
- PAPIRNATA I KARTONSKA AMBALAŽA

plastificirani papir | upotrebjene papirnat
maramice | salvete | pelene | zauljeni papir | papir
koji je bio u neposrednom kontaktu s kemikalijama
| korišteni papirnat tanjuri i čaše
| fotografije | vlažni ili truli papir ili karton | knjige
s plastificiranim ili kožnim koricama | onečišćeni
papir iz ambulanti, domova zdravlja i bolnica

PLASTIKA

- BOCE BEZALKOHOLNIH PIĆA I NAPITAKA
- BOCE OD JESTIVOG ULJA I OCTA
- AMBALAŽE PREHRAMBENIH PROIZVODA NPR. ČAŠA OD JOGURTA ILI POSUDICA MARGARINA
- ČISTE PLASTIČNE VREĆICE
- PLASTIČNA AMBALAŽA ŠAMPONA I OSTALIH KOZMETIČKIH PROIZVODA, DETERGENATA, OMEKŠIVAČA, SREDSTAVA ZA ČIŠĆENJE I PRANJE

igračke | plastična ambalaža motornih ulja i maziva | plastična ambalaže zaštitnih sredstava [pesticida, herbicida, insekticida] | ambalaža boja i lakova | ambalaža kemikalija i zapaljivih tvari

VAŽNO: Plastičnu, staklenu i metalnu ambalažu potrebno je isprati od sadržaja prije odlaganja.

STAKLO

- STAKLENA AMBALAŽA
- BOCE OD NAPITAKA
- STAKLENKE OD KONZERVIRANIH PROIZVODA
- SVE BEZ ČEPOVA I POKLOPACA

zrcala | prozorska stakla | armirano staklo | vatrostalno staklo | kristal | porculan | žarulje | medicinsko i laboratorijsko staklo (infuzije, ampule, epruvete)

VAŽNO: Plastičnu, staklenu i metalnu ambalažu potrebno je isprati od sadržaja prije odlaganja.

METAL

- LIMENKE
- KONZERVE
- METALNI ČEPOVI I POKLOPCI
- ALUMINIJSKA FOLIJA

metalna ambalaža od dezodoransa i drugih sprejeva pod tlakom | metalna ambalaža s ostacima boje, lakova ili drugih zapaljivih tvari | metalni predmeti | metalne tube | konzerve s bojom | alati | žica | cjevovodna armatura

VAŽNO: Plastičnu, staklenu i metalnu ambalažu potrebno je isprati od sadržaja prije odlaganja.

GLOMAZNI OTPAD

Glomazni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada kao naprimjer namještaj

otpadne baterije i akumulatori
| biorazgradivi otpad iz kuhinje
| komunalni otpad | žeravica |
pepeo | otpadna motorna i jestiva
ulja | zauljena ambalaža i ambalaža
onečišćena opasnim tvarima npr.
bojama, kiselinama i lakovima | stari
lijekovi | boje | kemikalije | staklena
ambalaža | plastična folija | stiropor

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD

Ovlašteni sakupljač je
tvrtka Tehnomobil.

**USLUGA ODVOZA JE
BESPLATNA,**

a može se naručiti na
telefon:

0800 444 110

hladnjaci | ledenice | strojevi za pranje | sušilice
rublja | električni štednjaci | tosteri | mikrovalni
uređaji | ostali uređaji za kuhanje i pripremu
hrane | klima uređaji | usisavači | glačala | uređaji
za šišanje, sušenje kose, pranje zubi, brijanje,
masiranje i ostali uređaji za njegu tijela | vage |
televizori | radioaparati | oprema informatičke
tehnike [IT] i oprema za telekomunikacije |
bušilice | pile | alati za zavarivanje | lemljenje i
sličnu uporabu | alati za košenje ili za druge vrtno
poslove | rasvjetna oprema | samoposlužni aparati

TEKSTIL

- ODJEĆA
- RUČNICI
- ZAVJESE
- NAVLAKE
- DEKE
- POSTELJINA
- JASTUCI
- POPLUNI
- STOLNJACI I UBRUSI

obuća | krzno | tepisi | ručne
torbe | plišane igračke**
| mokra i pljesniva odjeća

** odložiti u reciklažno dvorište

BIOOTPAD

KUHINJSKI OTPAD

sirovi ostaci voća i povrća [kora i listovi], talog kave i čaja, ostaci kruha i peciva, ljuske jaja

VRTNI ILI ZELENI OTPAD

otkos trave i živice, lišće, usitnjeno granje, uvenulo cvijeće, otpalo cvijeće, otpalo voće [osim agruma], zemlja iz lončarica za cvijeće, počupani korov, kora drveta, iglice četinara

OSTALI BIOOTPAD

slama, piljevina, borove iglice, papirnate maramice, manje količine papira u koje su bili zamotani kuhinjski otpaci

ŠTO JE KOMPOSTIRANJE

Kompostiranje je proces biološke razgradnje organskog dijela otpada i događa se svugdje oko nas.

Kompost je produkt biološke razgradnje biootpada koji služi kao koristan dodatak tlu.

Korak po korak do komposta

- Na dno kompostera potrebno je posložiti neusitnjene grančice zbog osiguravanja protočnosti zraka, a potom lišće, sijeno i drvenasti usitnjeni materijal poput piljevine;
- Prekriti tankim slojem zemlje ili komposta;
- Na to stavljati kuhinjski otpad za kompostiranje i povremeno ga promiješati;
- Kompostnu hrpu potrebno je zaštititi od sunca, vjetra i kiše poklopcem ili drugim pokrovom.

Koliko do prvoga komposta?

- Procesi u kompostu traju od 6 do 12 mjeseci. Tako dobivenim kompostom možemo obogatiti tlo u vrtu, voćnjaku, vinogradu, travnjacima ili cvijeće u cvjetnim posudama.

Što kompostirati?

Ostatke od voća i povrća, ljuske od jaja, listove salate, ljuske od krumpira, lišće, suho granje, uvelo cvijeće, otpalo voće, talog od kave, vrećice od čaja, piljevinu, koru drveta, slamu...

Što ne kompostirati?

Kuhane i tekuće ostatke hrane, ostatke mesa i ribe, pepeo, novinski papir i časopise u boji, ulje, mast, obojeno i lakirano drvo, mliječne proizvode, prerađevine...

KAKO KOMPOSTIRATI

Drveni komposter

Žičani komposter

Kompostiranje na hrpi

Plastični komposter

Kompostirati je moguće u vlastitom vrtu, zajednički (npr. u naselju) ili u velikom kompostištu, u koje se odlaže odvojeno prikupljeni biootpad.

Savjeti za dobar kompost

- Za uspješno kompostiranje najvažnije je osigurati dovoljno različitog biootpada, stalnu i dostatnu vlažnost, dostatnu količinu zraka i odgovarajuću temperaturu.
- Sve sastojke potrebno je usitniti na dužinu do 5 cm kako bi se olakšao posao mikroorganizmima.
- Zeleni biljni materijal mora uvenuti prije stavljanja u kompost.
- Kompost ne smije biti premokar, pa se stoga povremeno trebaju dodavati suhi sastojci poput slame ili piljevine.
- Dno kompostera treba biti izravno na tlu, osim kućnih kompostera u kantama na kojima se naprave rupe.

KOMPOSTIRAJMO

Čak 35 % ukupnog kućnog otpada čini organski otpad

Za okoliš je kompostiranje najpovoljniji način postupanja s biootpadom

Biootpad je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova te hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana i slično

Odvojite biootpad

Kompost oplemenjuje svako tlo

Preradite u kompost

Obogatite tlo i prihranite biljke

Kompost kao dodatak tlu hrani biljke i pogoduje rastu biljaka, osigurava prozračnost tla, zadržava vodu te stvara uvjete za život organizama u tlu

Mikroorganizmi razgrađuju bilološki lakorazgradive vrste otpada [biootpad] te ih već za nekoliko mjeseci pretvaraju u kvalitetan kompost

Komposter se može izraditi od drvenih letvica ili se može kupiti spremnik za kompostiranje namijenjen manjim količinama biootpada

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Reciklažna dvorišta i spremnici za odvojeno prikupljanje otpada, imaju značajnu ulogu u ukupnom sastavu održivog gospodarenja otpadom jer omogućuju građanima odlaganje vrijednih reciklabilnih sirovina, kao i odlaganje problematičnih vrsta otpada iz kućanstva.

U reciklažna dvorišta se odlažu samo tzv. suhi reciklati kao što su različite vrste ambalaže, tekstil, glomazni otpad, otpadna ulja itd. Otpad koji se prikuplja u reciklažnom dvorištu uredno se predaje ovlaštenim oporabiteljima.

KAKO PREDATI OTPAD U RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Za odlaganje otpada u reciklažnom dvorištu potrebno je:

- Ovlaštenom djelatniku predati na uvid osobnu iskaznicu
- Ovlaštenom djelatniku omogućiti vizualni pregled otpada
- Na preporuku ovlaštenog djelatnika izvršiti vaganje nekih vrsta otpada

Ovlašteni djelatnik reciklažnog dvorišta uputit će Vas na odgovarajući spremnik za odlaganje otpada te Vam predati odgovarajuću potvrdu o zaprimanju otpada.

Sve o zbrinjavanju otpada možete provjeriti i putem
info telefona 0800 606 707

Reciklažno dvorište DUBROVNIK

Vladimira Nazora 2a
(Pod dubom)

Radno vrijeme

PON - SRI - PET

13:00 - 20:00

UTO - ČET

08:00 - 15:00

SUB

07:00 - 12:00

Tel: + 385 20 642 254

Reciklažno dvorište MOKOŠICA

Vinogradska 2

Radno vrijeme

PON - SRI - PET

07:00 - 14:30

UTO - ČET

12:30 - 20:00

SUB

07:00 - 11:30

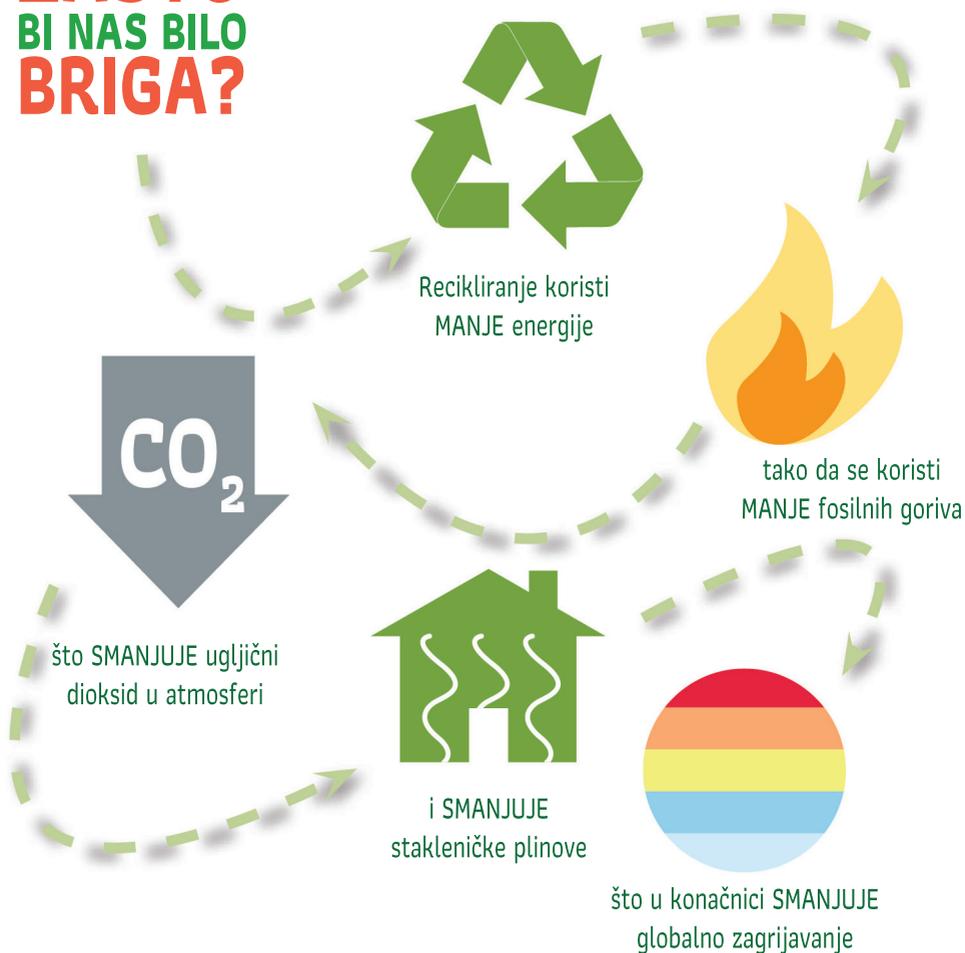
Tel: + 385 99 618 1414

JESTE LI ZNALI

RECIKLIRANJE ČUVA ENERGIJU

SVAKI PUT KAD SE STVARA NOVI PROIZVOD OD SIROVIH MATERIJALA, VELIKA SE KOLIČINA ENERGIJE TROŠI. RECIKLIRANI PROIZVODI ZNATNO SMANJUJU KOLIČINU ENERGIJE KOJA JE POTREBNA ZA PROIZVODNJU TIH PROIZVODA.

ZAŠTO BI NAS BILO BRIGA?

Prosječna osoba stvara oko 1,2 kg otpada svaki dan - cca 400 kg godišnje

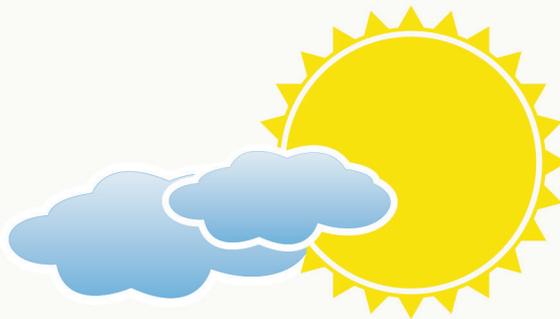
Četveročlana obitelj dnevno potroši 1,5 m³ vode

105 mjesta za kontejner

1200 spremnika

450 spremnika za odvojeno sakupljanje

Odabirom **ENERGETSKI UČINKOVITIH**

proizvoda obitelj može uštedjeti do **30% GODIŠNJE**

JESTE LI ZNALI?

Aluminij i staklo može se beskonačno puta

RECIKLIRATI

misli **ZELENO**

Recikliranjem **1 limenke** može se očuvati dovoljno **energije** da bi TV uređaj mogao raditi **2 sata**

Recikliranjem

500 knjiga možemo očuvati **26,5 m³** vode

Naziv projekta:
ReDu – provedba Programa izobrazno-informativnih aktivnosti
o gospodarenju otpadom Grada Dubrovnika

Prijavitelj:
Grad Dubrovnik

Grad Dubrovnik | Pred Dvorom 1 | 20 000 Dubrovnik

T: 020 351 800 | F: 020 321 528

www.dubrovnik.hr

www.razvoj.gov.hr
www.strukturnifondovi.hr

Dubrovnik, travanj 2019.

